

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2021 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 991 437 126
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: FRENDE LIVSFORSIKRING AS
Forretningsadresse: Jonsvollsgaten 2
5011 BERGEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2021 - 31.12.2021

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Kari Sandal
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 24.03.2022

Grunnlag for avgivelse

År 2021: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2020: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2021

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 15.08.2023

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
RESULTATREGNSKAP - TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto		560 641 000	962 373 000
Avgitte gjenforsikringspremier		26 928 000	-9 829 000
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak			101 588 000
Sum premieinntekter for egen regning		533 713 000	1 073 790 000
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		12 396 000	11 632 000
Verdiendringer på investeringer		19 404 000	18 244 000
Realisert gevinst og tap på investeringer		40 192 000	9 219 000
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1,2,9,1 0,11	71 992 000	39 095 000
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Verdiendringer på investeringer			65 713 000
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	1,2	0	65 713 000
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1,2,3	51 000	238 971 000
Erstatninger			
Brutto utbetalte erstatninger		126 693 000	170 719 000
Gjenforsikringssandel av utbetalte erstatninger	17	4 939 000	11 578 000
Utbetalte erstatninger		121 754 000	159 141 000
Brutto erstatningsavsetninger	17	103 595 000	30 237 000
Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger	17	20 755 000	-33 337 000
Endring i erstatningsavsetninger		82 840 000	63 574 000
Overføring av premiereserve og pensjonskapital m.v. til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	1,2		4 742 698 000
Sum erstatninger		204 594 000	4 965 413 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Endring i premiereserve m.v. brutto		102 970 000	86 523 000
Endring i gjenforsikringsandel av premiereserve m.v.		10 993 000	14 126 000
Endring i premiereserve m.v.		91 977 000	72 397 000
Endring i tilleggsavsetninger		-1 132 000	282 000
Endring i kursreguleringsfond		-6 900 000	20 000
Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikrings- virksomheten	17	9 628 000	4 389 000
Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	17	9 628 000	4 389 000
Sum resultatendringer i forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelser	1,2	93 573 000	77 088 000
Endring i pensjonskapital m.v.			-4 236 855 000
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		0	-4 236 855 000
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		0	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	4	89 258 000	101 680 000
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring)	4,6,8,1 3	133 175 000	180 923 000
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1,2	222 433 000	282 603 000
Resultat av teknisk regnskap		85 156 000	329 320 000
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		4 773 000	7 731 000
Netto driftsinntekt fra eiendom			
Verdiendringer på investeringer		7 471 000	12 126 000
Realisert gevinst og tap på investeringer		15 475 000	6 128 000
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	1,2,9,1 0	27 719 000	25 985 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Andre inntekter		55 000	54 000
Andre kostnader		7 600 000	
Resultat av ikke-teknisk regnskap		20 174 000	26 039 000
Resultat før skattekostnad		105 330 000	355 359 000
Skattekostnader		22 622 000	86 233 000
Resultat før andre inntekter og kostnader		82 708 000	269 126 000
Resultatregnskap - Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		47 000	-1 043 000
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		12 000	-261 000
Andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet			
TOTALRESULTAT		82 743 000	268 344 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
BALANSE - EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler		19 115 000	7 106 000
Sum immaterielle eiendeler	13	19 115 000	7 106 000
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Utlån og fordringer		99 862 000	127 213 000
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		99 862 000	127 213 000
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		56 890 000	82 533 000
Rentebærende verdipapirer		242 555 000	407 035 000
Andre finansielle eiendeler		84 471 000	83 457 000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		383 916 000	573 025 000
Sum investeringer		483 778 000	700 238 000
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		885 000	1 067 000
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger		19 218 000	25 678 000
Andre fordringer		13 500 000	35 105 000
Sum fordringer		33 603 000	61 850 000
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr		5 457 000	4 668 000
Kasse, bank		33 259 000	27 476 000
Sum andre eiendeler		38 716 000	32 144 000
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3 787 000	3 911 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3 787 000	3 911 000
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		578 999 000	805 249 000
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Utlån og fordringer		259 358 000	191 395 000
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		259 358 000	191 395 000
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		147 753 000	124 172 000
Rentebærende verdipapirer		629 958 000	612 390 000
Andre finansielle eiendeler		219 385 000	125 563 000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	9,10,1 1	997 096 000	862 125 000
Sum investeringer i kollektivporteføljen		1 256 454 000	1 053 520 000
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen	17	67 069 000	46 315 000
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljene		1 323 523 000	1 099 835 000
SUM EIENDELER		1 902 522 000	1 905 084 000

BALANSE - EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

Innskutt egenkapital

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Aksjekapital/eierandelskapital/garantifond		175 000 000	175 000 000
Selskapskapital		175 000 000	175 000 000
Annen innskutt egenkapital		35 000 000	35 000 000
Sum innskutt egenkapital		210 000 000	210 000 000
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond		44 459 000	62 503 000
Fond		44 459 000	62 503 000
Annen opptjent egenkapital		322 947 000	222 160 000
Sum opptjent egenkapital		367 406 000	284 663 000
Sum egenkapital		577 406 000	494 663 000
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve m.v.	17	571 977 000	469 007 000
Tilleggsavsetninger	16	4 660 000	5 792 000
Kursreguleringsfond			6 900 000
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikrings- virksomheten		635 233 000	522 011 000
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		1 211 870 000	1 003 710 000
Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	8	8 076 000	7 304 000
Forpliktelser ved periodeskatt	7	22 614 000	81 796 000
Forpliktelser ved utsatt skatt	7	9 046 000	7 668 000
Sum avsetninger for forpliktelser		39 736 000	96 768 000
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		25 559 000	
Andre forpliktelser		15 750 000	287 317 000
Sum forpliktelser		41 309 000	287 317 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		32 199 000	22 629 000
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	19	32 199 000	22 629 000
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		1 902 520 000	1 905 087 000

FrendeForsikring

2021

Styrets årsberetning for Frende Livsforsikring AS

Livsforsikring i Frende Forsikring

Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS er eid av 14 frittstående sparebanker, i tillegg til Varig Hadeland Forsikring, Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom bankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, salg i eget kundesenter og digitalt gjennom eierne, de ti bankene i Lokalbank og frende.no.

Frende Livsforsikring er heleid datter av Frende Holding AS, og daglig leder er Elin Sture Næss.

Hovedtrekk 2021

Fin vekst og gode kundeopplevelser

- Bestandspremie PM og gruppeliv 31.12.2021 er MNOK 560,3. Tilsvarende i 2020 var MNOK 526,6, og det utgjør en økning på 6,4 %
- Resultat før skatt for året er MNOK 105,3 (355,4), og totalresultat etter skatt er MNOK 82,7 (268,3)
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt og utbytte var 15,4 % (54,9 %)
- Risikoresultat for egen regning for året er beregnet til MNOK 63,5 (130), og dette tilsvarer en erstatningsandel på 84 % (67 %)
- Administrasjonsresultat utgjorde MNOK -50,4 (160 inkl. engangsinntekter). Kostnadsandel før engangsinntekter var 128 % (133 %)
- Finansavkastning var MNOK 99,7 (65,1), som utgjør 5,9 % (4,0%)

 FrendeForsikring

Frende Livsforsikring AS

Virksomheten i 2021

– styrets beretning

Frende Livsforsikring (Frende) selger forsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Gode kundeopplevelser og lønnsom vekst står sentralt.

Frende er bygget med solide sparebanker som eiere. Gjennom året er antall eiere og distributører i frendefamilien økt fra 15 til 27. Tilveksten kommer i områder der dagens eierbanker ikke er representert, og gir nye muligheter for å være tett på kundene. Personlig rådgivning er noe mange opplever som en ekstra trygghet når de skal velge forsikringer for liv og helse.

Den totale bestandsveksten i selskapet er på 33,7 millioner kroner, med godt bidrag fra nye distributører.

Krevende samfunnsutvikling påvirker resultatet
Høsten 2021 sto om lag 14 500 unge uten utdanning fremdeles utenfor arbeidslivet etter koronapandemien. De unge tok et tungt løft under pandemien, og er overrepresentert i bransjene som ble stengt ned. Tallet på unge uføre er allerede høyt i Norge. På fem år har tallet på unge uføre mellom 18 og 39 år økt med 58 prosent. Det er ventet en viss normalisering, men ifølge NAV står unge som faller helt utenfor arbeidslivet i stor fare for å bli uføretrygdet.

Utviklingen treffer uføreproduktene i selskapet. Antallet meldte skader på barne- og ungdomsforsikring er også høyt. Dette gir et svakere risikoresultat enn foregående år, og en erstatningsandel på 84,1 prosent, mot 67 prosent i fjor.

Selskapet er tett på den krevende samfunnsutviklingen og har satt inn tiltak. Frende er opptatt av å opprettholde gode forsikringsprodukter til en best mulig pris, og en rekke tester har vist at

uførepensjonsdekningen i barneforsikringen er Norges beste. Av det selskapet utbetaler totalt utgjør uførepensjonen hele 60 prosent av alle utbetalingene på barneforsikring.

Risikoresultat ender på 55,4 millioner kroner, vesentlig svakere enn fjorårets 130,4 millioner kroner.

Resultat for livselskapet for 2021 før skatt, ender på 105,3 millioner kroner.

God veksttakt i bedriftsmarkedet

Små og mellomstore bedrifter har en sentral rolle i Frendes vekststrategi, og ved utgangen av året er BM-porteføljen innen livsforsikring 32 millioner kroner i årlig premie. Nøkkelen til suksess ligger i de gode relasjonene mellom bankene og kunden, og samspillet mellom Frende og distributørene.

Frende har gjennom året hatt en vekst i personmarkedet på nær 7 prosent. Personproduktene er en viktig fot i konsernet, og Frende har levert solide resultater over en svært lang periode. Frende selger i tillegg personalforsikringer og har hatt veldig god utvikling på alle produkter til bedriftsmarkedet.

Frende har lansert nytt gruppelivsprodukt, med tilhørende tilleggsdekninger rett før årsskiftet. Et godt utviklingsarbeid har lagt til rette for ny bankuavhengig plattform, slik at Frende kan levere gruppeliv også til kunder uten kundeforhold i eierbankene. Arbeidet med et komplett produktspekter innen personforsikring er godt i gang.

Samarbeidet med Nordea Liv om salg av pensjon til bankens kunder fungerer godt, og responsen fra kundene har vært særdeles positiv.

Mer selvbetjening og digital vekst

Digitalt opplever Frende svært god salgsvekst, med over 20 prosent økning gjennom året. De største eierbankene og frende.no står for det meste av salget. Barne- og ungdomsforsikringen har lenge hatt selvbetjent kjøpsløsning, og fra høsten 2021 er det også lagt til rette for kjøp av forsikringer for liv og helse. Hele produktspekteret vil være tilgjengelig våren 2022. Dette gjør det lettere for kundene å velge mellom de ulike salgskanalene.

Frende var i 2009 først ute med elektronisk helseerklæring i forsikringsbransjen. Fra september 2021 tilbys kun elektronisk helseerklæring til kundene. Dette er en naturlig utvikling ved innføring av nye legitimeringsregler, og gir en bedre kundeopplevelse når all annen kommunikasjon også går elektronisk.

Frende var først ute med roboter i forsikringsbransjen, og har et sterkt robotmiljø. Prosesser der mennesker ikke kan bidra med verdiskaping i vesentlig grad blir kontinuerlig robotisert. Teknologien frigjør medarbeidere til å gjøre andre og mer spennende oppgaver, og gir dem mer tid til kundekontakt, noe som gir økt medarbeidertilfredshet.

På prosess-siden er det gjort vesentlig tilrettelegging for integrasjon i bankenes digitale flater. Organisasjonen er styrket for å sikre kapasitet og kompetanse for videre fokus på effektivisering og utvikling og digitalisering av smidige kundeprosesser.

Produkttilpasninger og nye løsninger

Ved inngangen til 2021 senket Frende alderen for kjøp av barneforsikring. Det er som hovedregel alltid lurt å kjøpe slik forsikring tidlig, mens en enda er helt frisk. Begge barneforsikringene kan nå kjøpes fra fylte tre måneder og frem til barnet fyller 16 år. Dette er praksis hos flere livselskap, blant annet fordi barn som er fylt 16 år er myndige med tanke på egen helse, og foreldrenes rett til informasjon er begrenset. Fra 26 år blir uføredekningen og dekning for død videreført automatisk uten at kunden må fylle ut ny helseerklæring.

644 504 barn er forsikret i Norge. Frendes bestand på 129 millioner kroner utgjør en markedsandel på 6,8 prosent.

Fra april 2021 er legetjenesten Eyr inkludert i barneforsikringen. Før eller senere vil alle få bruk for en konsultasjon med lege for barnet sitt. Nå kan foresatte få videokonsultasjon med lege via en app, få resept, henvisning og andre tjenester.

Tre av forsikringene har fått nytt navn. De to uføreforsikringene heter nå uførepensjon og uførekapital med forskudd, mens dødsfallforsikring nå heter livsforsikring. Dette er et ledd i å være enklere og mer tydelige ovenfor kundene. Dette er i tråd med konsernets nye verdiforslag og merkevarelofte.

Frende er kjent for sin omsorg og nærhet til kundene, og vil fremover ta sikte på å gjøre forsikring lettere og mer menneskelig. Arbeidet med å løfte visuell profil og gjøre kommunikasjonen enklere og mer effektiv er påbegynt, og sammenfaller godt med regelverksendringene rundt distribusjon og formidling av forsikringsavtaler som kommer i 2022 - det nye forsikringsdistribusjonsdirektivet (Insurance Distribution Directive), IDD. Rammeverket gir gode muligheter for å bygge nye, gode kunde- og brukeropplevelser.

Styrket med spissing mot bankdistribusjon

For å stå støtt i et marked med et krevende konkurransebilde er konsernet de siste årene spisset mot kjernevirksomheten, distribusjon gjennom bank. Pensjonsporteføljen er solgt, og partner- og franchisekanalene er avvirket det siste året. Den strategiske spissingen gjør at Frende har nye, men færre produktområder og distribusjonskanaler å fordele ressurser og utviklingskapasitet på. I tillegg er utviklingskapasiteten betydelig styrket gjennom året, med både rekruttering og organisering. Den strategiske spissingen av hva Frende står for muliggjør en sterkere posisjon i markedet.

Det jobbes med effektiv datautveksling mellom Frende og distributørene. Det etablerte programmeringsgrensesnittet (API) er videreutviklet for å sikre godt integrert digitalt salg, og gjøre det enkelt for bankkundene å betjene forsikringene sine fra nett- og mobilbank. Med ny digital distribusjonsplattform er det tatt store steg for å kunne tilby gode omnikanal-kundeopplevelser, og det er utviklet et knippe andre tjenester basert på kunstig intelligens

og maskinlæring (AI/ML). Teknologien brukes blant annet for å nå de gode kundene i salg.

Maskinlæring er også tatt i bruk for å bekjempe forsikringsvindel, dels i samarbeid med to andre forsikringsselskap og NCE Finance Innovation. Frende har gode svikdetekteringsverktøy i oppgjør, hvor det jobbes kontinuerlig med effektivisering i alle ledd, og i tillegg til nye digitale verktøy er rutiner for regress, mislighold, utredning og svik trimmet.

Bærekraft i alle ledd

Konsernet har hatt bærekraft høyt på agendaen i 2021. Som forsikringsselskap går samfunnsoppdraget ut på å sikre liv, helse og verdier. Dette på en mest mulig ansvarlig og bærekraftig måte.

Frende har vært klimanøytrale siden 2019, og skal halvere egne klimautslipp innen 2025. Frende er Klimapartnere og sertifisert Miljøfyrtårn. Sertifiseringsprosessen er omfattende, og handler blant annet om miljøledelse og å sette ord til konkret handling. Ansvarlighet og bærekraft står sentralt i kapitalforvaltningsstrategien og er integrert i alle investeringsbeslutninger.

Frendes prosesser skal reflektere at selskapet er klimanøytralt, og en aktiv bidragsyter til et godt og bærekraftig samfunn. I eget hus jobbes det kontinuerlig for å redusere avfall, matsvinn, energiforbruk og utslipp. Det stilles krav om at direkteleverandører skal være klimanøytrale innen utgangen av 2022. Eksisterende leverandører har enten signert intensjonserklæring om dette, eller er allerede klimanøytrale.

Bærekraft er implementert som en del av ordinære oppgjørs- og produktutviklingsprosesser.

Frende er der for kunden når noe skjer. Det er når sykdom rammer familien eller uhellet er ute at kundene virkelig ser verdien av forsikringen sin. Da gjør Frende alt for å sikre en trygg, korrekt og personlig behandling av skadesaken. Gjennom flere år viser bransjemålingen til EPSI Rating at Frende er blant de aller beste i landet på skadeoppgjør. Kvalitetskontrollene viser at det er lite feilbetaling og få avvik i samtlige avdelinger.

Frende Livsforsikring AS

Tilfredse medarbeidere og kunder

Også i 2021 har medarbeiderne hatt en arbeidssituasjon utenom det vanlige, med lange perioder på hjemmekontor og stadig veksling mellom arbeidsplassen i finanshuset Jonsvoll og ute hos bankene, og hjemmefra. Tilpasningsdyktige ansatte med hjerte for kunden har daglig levert gode kundeopplevelser, og utviklet stadig bedre løsninger for kundene. Medarbeiderundersøkelsen 2021 viser at både svarprosent og resultatene er godt over landsgjennomsnittet. Frendene trives i gode fagmiljø og med frihet under ansvar. Samtidig er det kartlagt enkeltområder som kan videreutvikles.

I bransjemålingen til EPSI Rating var Frende igjen på pallen både innen kundetilfredshet og skadeoppgjør. Ifølge EPSI fremstår Frende som enkle å forholde seg til, gir god verdi for pengene og presterer best når uhellet først er ute. Frende skårer spesielt godt på spørsmålet om saksbehandlingstid.

Kundesenteret leverer gode kundeopplevelser hver eneste dag, og tok en fin 2. plass i kåringen beste kundesenter i forsikring 2021 i SeeYou sin kåring under Call Center Dagene i mai. Frende var også på pallen under Kantar og Teknas kåring tidligere på året.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Selskapet oppnådde MNOK 560,6 i brutto premieinntekter i 2021 sammenlignet med MNOK 962,4 i 2020. Fjorårets premievolum inkluderer innskuddspensjon og IPS fram til salg av pensjonsportefølje til Nordea Liv.

Selskapet har valgt en produkt- og markedsstrategi der fornyelse av forsikringskontraktene i utgangspunktet skjer 1. januar hvert år. Dette innebærer blant annet at inntektsført andel av nytegnede premie begrenses gjennom året til den delen av premien som er opptjent fra etableringstidspunktet og til neste hovedforfall, 1. januar. Brutto premie inntektsført i 2021 ble MNOK 526 (491) på personrisikoproduktene og MNOK 34 (34) på gruppelev.

Erstatninger, endringer i forsikringsforpliktelser og forsikringstekniske avsetninger

Erstatningskostnadene for egen regning, i tillegg til endring i og utbetaling fra premiereserven var MNOK 296. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 84 %, mot fjorårets 67 %.

Risikoresultat i 2021 målt i kroner ender lavere enn fjoråret. Resultat fra uføredekningene innenfor de private risikodekningene er svakere enn fjoråret, med økning i antall uføresaker.

Frekvensutvikling i erstatningssaker totalt er stabilisert de senere år. Det største antallet meldte saker knytter seg til uføreproduktene og barne- og ungdomsforsikring. Disse produktene har stått for 80 % av sakene de siste årene. Målt i kroner utgjør erstatninger på barne- og ungdomsforsikring og uføreprodukter størst beløp av betalte erstatninger, tilsvarende 60 % av selskapets samlede erstatningsutbetalinger.

Endring i premiereserven, som er nåverdien av fremtidig utbetaling av uførerente/ -pensjon knyttet til innvilgete uføresaker, er MNOK 103. Tilsvarende i 2020 var MNOK 87.

Inntekter fra finansielle eiendeler

Selskapets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene som utgjør totalt MNOK 1 740 er ved utgangen av 2021 fordelt på 70,8 % i renteportefølje inklusive 20,6 % i «hold til forfall» obligasjoner, 11,8 % i aksjefond og 17,1 % i eiendom.

Netto inntekter fra investeringer var MNOK 99,7, noe som tilsvarer en avkastning på 5,9 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer 18,5 % og 1,8 % på renter, mens avkastning på eiendom var 16,9 %. Produktsammensetningen tilsier at selskapet har begrensede rentegarantier eller finansiell risiko knyttet til kundemidler. Selskapets renteresultat tilføres derfor i det alt vesentlige egenkapitalen.

Driftskostnader

Selskapets driftskostnader var MNOK 222 i 2021 (283). I årets driftskostnader er inkludert nedskrivning av restverdi system under utvikling med MNOK 2, nedskrivning i 2020 var MNOK 21.

Kostnadsnivået er lavere, kostnadsandel inkl. nedskrivning ender på 128 % (133 %). Selskapet har fortsatt fokus på fortsatt effektivisering og automatisering av driften.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2021 MNOK 105 mot MNOK 355 i 2020. Totalresultat etter skatt var MNOK 83 mot tilsvarende MNOK 268 foregående år.

Selskapets risikoresultat ga et samlet overskudd på MNOK 55 (130). Ordinært administrasjonsresultatet et samlet underskudd på MNOK -50,4 (160 inkl. engangsinntekter), mens selskapets renteresultat ble positivt med MNOK 92 (65).

Balanse

Forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet MNOK 1 903 mot MNOK 1 905 i 2020. Forvaltningskapital er tilnærmet uendret fra 2020. Kundeparteføljen utgjør totalt MNOK 1 324 mot MNOK

1100 i 2020. Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 1 740 mot MNOK 1 764 i 2020.

Selskapets egenkapital utgjorde MNOK 577 ved utgangen av året, mot MNOK 496 ved utgangen av fjoråret. Dette utgjorde 30 % av forvaltningskapitalen mot 26 % i 2020.

Selskapet har ingen gjeld, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Kontantstrøm

Selskapets kontantstrøm fra driften er MNOK 243. Overskuddslikviditet plasseres løpende til andre finansielle eiendeler. Netto likviditetsendring i 2021 er positiv med MNOK 3,0.

Risikoforhold

Som forsikringsselskap er Frende eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er de største risikoene at de økonomiske tapene selskapet dekker for kundene blir større enn ventet og risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Frende er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at selskapet er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger.

Selskapet har prosesser (ORSA-prosessen) for å vurdere alle risikoer knyttet til virksomheten, bestemme kapitalbehovet og evnen til å etterleve kapitalkravene. Resultatet av ORSA-prosessen oppsummeres i en egen ORSA-rapport.

Solvensmarginen i Frende Livsforsikring er 158 % (171 %).

Styreansvar

Det bekreftes at konsernet har styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuestap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingende handling eller

unnlattelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i konsernet. Forsikringen dekker ikke skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1. januar og løper i 12 måneder.

Styrets vurdering

Årsregnskapet

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten i selskapet i 2021, og om selskapets stilling ved årsskiftet.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er av vesentlig betydning for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes i å realisere selskapets forretningsmessige mål.

Selskapet hadde 58 ansatte ved utgangen av 2020, mot 55 ved utgangen av 2020. Selskapet estimerer moderat bemanningsvekst i 2022.

Arbeidsmiljøet anses som godt. I konsernet er det i 2021 registrert et sykefravær på 5,3 %, mot 4,0 % i 2020. Herav utgjør 3,3 % langtidsfravær. Sykefraværet er fordelt med 2,9 prosent på menn og 8,0 prosent for kvinner. Det er ikke registrert skader eller ulykker i Frende. Konsernets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for aktiviteten konsernet driver.

Mangfold, likestilling og inkludering

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og styrke mangfoldet. Frendekonsernet har felles rekrutterings- og personalpolicy i alle selskaper. Det vises til årsberetning Frende Holding AS for redegjørelse.

Styret og ledelse

Styret består av styreleder, en representant fra aksjonærene, et eksternt styremedlem og en representant valgt av og blant de ansatte.

Ledergruppen består av syv medlemmer som møtes regelmessig.

Framtidsutsikter

Styret mener selskapet har skapt et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, med et fortsatt potensiale for ytterligere vekst innen livsforsikring.

Frende fikk i 2021 13 nye distributører med tilvekst av ti banker fra LOKALBANK-samarbeidet og tre tidligere brannkasser fra Varig. De nye distributørene medfører et betydelig vekstpotensial vi forventer vil overgå avgangen fra avviklede kanaler og Helgeland Sparebank som har gått ut av Frende-samarbeidet.

Forsikringsresultatet i 2021 er preget av økte erstatningskostnader på uføreproduktet og barne- og ungdomsforsikringen gjennom koronapandemien. Selv om pandemien nå er ventet å gå over i en ny fase er det fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan effektene på uføreforsikring vil bli på sikt.

Russlands invasjon av Ukraina den 24. februar har ført til en kraftig reaksjon i de globale finansmarkedene. Frende har svært liten direkte eksponering til Ukraina eller Russland, men finansavkastningen vil bli påvirket av den fremtidige utviklingen i internasjonal økonomi.

Det er styrets vurdering av strategiske tiltak som er implementert i 2020 og 2021 har gitt gode resultater og vil bedre leveransekräften ytterligere fremover.

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte, og eier- og distribusjonsbankene spesielt, for godt samarbeid. Innsatsviljen har gitt inspirasjon som selskapet håper kan videreføres inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende foreslår følgende disponering av årets overskudd på MNOK 82,7:

Overført til annen egenkapital	MNOK 82,7
--------------------------------	-----------

Det overføres MNOK 18,0 fra risikoutjevningsfond for inndekning av risikounderskudd.

Selskapet hadde ved årsskiftet MNOK 318,7 i fri egenkapital.

Vegar Styve
styreleder

Anne-Grethe Knudsen
nestleder

Knut Ravnå

Stian Osa
ansattvalgt

Elin Sture Næss
daglig leder

Bergen, 24. mars 2022

Årsberetningen er signert elektronisk

Resultatregnskap

Beløp i tusen

	Note	2021	2020
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	1,2	560 641	962 373
- Avgitte gjensikringspremier		-26 927	9 829
Overført premiereserve fra andre forsikringselskaper	1,2,21		101 588
Sum premieinntekter for egen regning		533 713	1 073 790
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter		12 396	11 632
Verdienndring på investeringer		19 404	18 244
Realisert gevinst og tap på investeringer		40 192	9 219
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1,2,9,10,11	71 992	39 094
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Verdienndring på investeringer/Realisert gevinst og tap på investeringer	1,2	-	65 713
Andre forsikringsrelaterte inntekter			
Provisjonsinntekter	1,2	51	11 371
Andre forsikringsrelaterte inntekter	3		227 600
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter		51	238 971
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto		126 693	170 719
- Gjensikringsandel av utbetalte erstatninger	17	-4 939	-11 578
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	17	103 595	30 237
- Endring av gjensikringsandel av erstatningsavsetninger	17	-20 755	33 337
Overføring av premiereserve til andre forsikringselskaper		-	4 742 699
Sum erstatninger	1,2	204 594	4 965 413
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser-kontraktfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve		102 970	86 523
Fra (til) premiereserve, brutto	17		-
Endring gjensikringsandel av premiereserven		-10 993	-14 126
Endring i kursreguleringsfond		-6 900	20
Endring tilleggsavsetning		-1 132	282
Endring i teknisk avsetning for skadeforsikringsvirksomheten	17	9 627	4 390
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	1,2	93 573	77 088
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser-investeringsvalgportefølje			
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg		-	-4 236 855
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	4	89 258	101 680
Forsikringsrelaterte adm. kostnader	4,6,8,13	133 175	180 923
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1,2	222 433	282 602
Resultat av teknisk regnskap		85 156	329 320
Ikke teknisk regnskap for livsforsikring			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter		4 773	7 731
Verdienndring på investeringer		7 471	12 126
Realisert gevinst og tap investeringer		15 475	6 127
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	1,2,9,10	27 719	25 985
Andre inntekter		54	54
Andre kostnader	21	7 600	
Resultat av ikke-teknisk regnskap	1,2	20 174	26 039
Resultat før skattekostnad		105 330	355 359
Skattekostnad	7	22 622	86 233
Resultat før andre resultatkomponenter		82 708	269 126
Andre resultatkomponenter			
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonssystemer		47	-1 043
Skatt på andre resultatkomponenter		-12	261
TOTALRESULTAT		82 744	268 344

Balanse

Beløp i tusen

EIENDELER	Noter	31/12/2021	31/12/2020
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	13	19 115	7 106
Sum immaterielle eiendeler		<u>19 115</u>	<u>7 106</u>
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9,10	99 862	127 213
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	9,10	56 890	82 533
Renteplasseringer	9,10	242 555	407 035
Eiendomsfond	9,10	82 903	80 086
Plasseringsmidler bank	9,10	1 568	3 371
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>383 916</u>	<u>573 025</u>
Sum investeringer		<u>483 778</u>	<u>700 238</u>
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring		885	1 067
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforetninger	20	19 218	25 678
Fordring på konsernselskap	12	13 500	35 000
Andre fordringer			105
Sum fordringer		<u>33 603</u>	<u>61 850</u>
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	13	2 118	1 121
Eiendom	13	3 338	3 547
Kasse, bank	5	33 259	27 476
Sum andre eiendeler		<u>38 716</u>	<u>32 145</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		<u>3 787</u>	<u>3 911</u>
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		<u>578 999</u>	<u>805 250</u>
Eiendeler i kundeporteføljen			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9,10,11	259 358	191 395
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	9,10,11	147 753	124 172
Renteplasseringer	9,10,11	629 958	612 390
Eiendomsfond	9,10,11	215 313	120 491
Plasseringsmidler bank	9,10,11	4 072	5 072
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>997 095</u>	<u>862 125</u>
Sum investeringer		<u>1 256 453</u>	<u>1 053 520</u>
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen	17	67 069	46 315
Sum eiendeler i kundeporteføljene		<u>1 323 522</u>	<u>1 099 834</u>
SUM EIENDELER		<u>1 902 520</u>	<u>1 905 084</u>

Balanse fortsetter

Beløp i tusen

	Noter	31/12/2021	31/12/2020
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital (1.750.000 aksjer pål. 100,-)		175 000	175 000
Overkursfond		-	-
Annen innskutt egenkapital		35 000	35 000
Sum innskutt egenkapital		210 000	210 000
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond		44 459	62 503
Garantiavsetning		4 200	3 500
Annen opptjent egenkapital		318 747	218 660
Sum opptjent egenkapital		367 406	284 662
Sum egenkapital	14,15,16	577 406	494 662
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	17	571 977	469 007
Tilleggsavsetning	16	4 660	5 792
Kursreguleringsfond		-	6 900
Erstatningsavsetning		597 445	493 850
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		37 788	28 161
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte		1 211 870	1 003 709
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	8 076	7 304
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	7	22 614	81 796
Forpliktelser ved utsatt skatt	7	9 046	7 668
Sum avsetning for forpliktelser		39 736	96 768
Forpliktelser			
Skyldig utbytte/konsembidrag	18	-	268 000
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring			-
Gjeld til reassurandør		25 559	-
Gjeld til konsemselskap		5 488	-
Andre forpliktelser	18,21	10 262	19 317
Sum forpliktelser		41 309	287 317
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter	19	32 199	22 629
Sum egenkapital og forpliktelser		1 902 520	1 905 084

* Årsregnskap signeres elektronisk.

Bergen, 24.mars 2022

 Vegar Styve
styreleder

 Anne-Grethe Knudsen
nestleder

Kjersti Nordheim

 Stian Osa
ansattvalgt

 Elin Sture Næss
daglig leder

Endring i egenkapital

Beløp i tusen

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Avsetning til garantiordningen	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.20	175 000	35 000	75 567	3 500	199 877	488 944
Risikoutjevningssfond årets endring			-13 064		13 064	-
Garantiavsetning					-	-
Årets resultat					269 126	269 126
Andre resultatkomponenter					-783	-783
Avgitt konsernbidrag					-16 125	-16 125
Utbytte					-246 500	-246 500
Egenkapital pr. 31.12.20	175 000	35 000	62 503		218 660	494 662
Egenkapital pr 01.01.2021	175 000	35 000	62 503	3 500	218 660	494 662
Risikoutjevningssfond årets endring			-18 043,354		18 043	-
Garantiavsetning				700	-700	-
Årets resultat					82 708	82 708
Andre resultatkomponenter					35	35
Avgitt konsernbidrag					-	-
Utbytte					-	-
Egenkapital pr. 31.12.21	175 000	35 000	44 459	4 200	318 747	577 406

Kontantstrøm

Beløp i tusen

	31.12.21	31.12.20
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalt til premier	560 823	601 843
Netto kontantstrøm reassuranse	21 024	47 448
Provisjonsinntekter/andre inntekter	51	238 971
Bankrenter/ renter rentepapirer	17 169	19 363
Realisert gevinst	55 667	15 346
Andre inntekter	54	54
Utbetalte erstatninger	126 693	317 340
Betalt skatt	80 437	39 114
Forsikringsrelaterte driftskostnader	216 955	253 873
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	230 703	312 699
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Investert i Fondsandeler	-37 598	287 079
Netto investert i driftsmidler	814	666
Netto investert i immaterielle eiendeler	18 008	18 162
	18 776	-305 906
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte	-246 500	-
	-246 500	-
Netto likviditetsendring	2 979	6 793
Likviditetsbeholdning 01.01	35 919	29 126
Likviditetsbeholdning 31.12	38 899	35 919

Kontantstrømanalyse viser endring i innestående på bank drift og plasseringskonti i 2021.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Frende Livsforsikring AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap og Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenligningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Endring i regnskapsprinsipper/ omarbeiding sammenlikningstall

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2021 som har vesentlig betydning for regnskapet.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassurandørens andel av netto risikoelement i forsikringspremien. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter erstatningsbeløp på risikodekningene som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne, men ikke meldte skader (IBNR).

Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger og av erstatningsavsetninger omfatter reasurandørs andel.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Frende Livsforsikring AS har finansielle eiendeler og disse klassifiseres etter følgende kategorier etter IAS 39:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Investeringer som holdes til forfall

I denne kategorien inngår finansielle eiendeler med fast forfall, som selskapet har en positiv intensjon om å holde til forfall, og som ved førstegangs innregning ikke identifiseres som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Investeringer holdt til forfall er klassifisert som ut finansielle eiendeler, og måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i Frende Livsforsikring AS er i det alt vesentlige instrument som er notert i et aktivt marked.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning.

Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdifall av den enkelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler. Ved vurderingen av om det foreligger verdifall legges det vekt på hvorvidt utsteder har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, om det er sannsynlig at utsteder går

konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller om det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler.

Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med henholdsvis opprinnelig effektiv rente (for eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (for eiendeler med flytende rente).

Tap for verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelseskost inkludert direkte eksterne kostnader for å ta programvaren i bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som immateriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillesdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tilsier at verdi ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Eierbenyttet eiendom

Selskapet eier en fritidseiendom på Geilo som brukes som firmahytte. Eiendommen er innregnet og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16. Eiendommen er balanseført til anskaffelseskost og avskrives over forventet levetid.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve beregnes i samsvar med Forsikringsvirksomhetsloven. Premiereserve utgjør kontantverdien av selskapets forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Dette tilsvarer summen av de beløp som er ført på forsikringstakernes konti, samt avsatte premiereserver (ikke opptjent premie) på rene risikodekninger.

Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR). Erstatningsavsetning skal bare inneholde midler som ville kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdig behandlet. Erstatningsavsetning på skaderelaterte produkter er inklusive avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet er definert i norsk forsikringslovgivning, og er knyttet til premiereserven sin andel av kollektivporteføljen som et ufordelt, felles kundefond.

Kursreguleringsfondet tilsvarer urealiserte gevinster på finansielle eiendeler knyttet til premiereserven sin andel av den kollektive porteføljen.

Tilleggsavsetning

Tilleggsavsetning er tildelt avtaler kundeavtaler med premiereserve, og kan anvendes til å dekke avkastningsunderskudd basert på avkastning på premiereserven sin andel av kollektiv porteføljen i intervallet null opp til beregningsrenten. En eventuell negativ finansavkastning må dekkes av foretaks egenkapital.

Øvrig avsetning omfatter administrasjonsavsetning.

Annen opptjent egenkapital

Risikoutjevningfondet i livsforsikring kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve som gjelder risiko knyttet til person. Risikoutjevningfond i balansen tilsvarer halvparten av årets samlede overskudd på risikoresultat frigjort ved reaktivering. Risikoutjevningfondet er balanseført brutto.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp.

I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med IAS19R, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) bokføres over resultatet under andre resultatkomponenter. Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene samt justering for eventuelle planendringer.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 25 % av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringselskaper, og bruk av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Estimatene baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende for-

utsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Den vesentligste risiko er knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. Det vil videre være risiko til fastsettelse av estimater både for meldte skader (RBNS) og ikke meldte skader (IBNR).

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er til stede.

Noter til årsregnskapet

Note 1: Resultat i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Grupplivs forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkes- forsikring	Andre skadebrancher	Sum 2021	Sum 2020
Premieinntekter							
Fordelt premie, brutto	217 477	34 468	206 618	11 140	90 936	560 641	962 373
- Avgitte gjenforsikringspremier	-4 386	-81	-9 015	-1 140	-12 305	-26 927	8 829
Mottatt premiereserve fra andre	-	-	-	-	-	-	101 588
Sum premieinntekter for egen regning	213 091	34 388	197 604	10 000	78 631	533 713	1 073 790
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljene							
Renteinntekter	4 013	1 804	4 572	215	1 793	12 396	11 632
Verdienring på investeringer	1 878	844	2 140	101	839	5 803	18 244
Realisert gevinst og tap på investeringer	17 413	7 827	19 840	932	7 781	53 792	9 219
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljene	23 304	10 475	26 552	1 247	10 413	71 992	39 094
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljene							
Verdienring på investeringer	-	-	-	-	-	-	65 713
Andre forsikringsrelaterte inntekter							
Provisjonsinntekter fra andre	-	51	-	-	-	51	238 971
Erstatninger							
Utbetalte erstatninger, brutto	41 164	14 042	39 311	4 993	27 183	126 693	170 719
- Gjennforsikringsandel av utbetalte erstatninger	669	2 167	4 514	-750	-5 968	-4 939	-11 578
Endring i erstatningsavsetninger, brutto	9 288	-1 069	137 711	38	-42 373	103 595	30 237
- Endring i gjennforsikringsandel av erstatningsavsetninger	622	2 043	-24 416	1 082	1 158	-20 755	33 337
Overføring av premiereserve til andre	-	-	-	-	-	-	4 742 699
Sum erstatninger	49 161	12 849	157 121	5 364	-19 900	204 594	4 965 413
Resulthæftede endringer i forsikringsforpliktelse- kontraktsfastsatte forpliktelse							
Endring premiereserve, brutto	-	-	102 970	-	-	102 970	86 523
Endring gjenforsikringsandel av premiereserve	-	-	-10 993	-	-	-10 993	-14 126
Endring kursreguleringssaldo	-	-	6 900	-	-	6 900	20
Endring tilleggsvæstning	-	-	-1 132	-	-	-1 132	282
Endring andre avsetninger	-	-	9 627	-	-	9 627	-4 380
Sum resulthæftede endringer i forsikringsforpliktelse	-	-	93 573	-	-	93 573	77 089
Resulthæftede endringer i forsikringsforpliktelse- investeringsvalgsporteføljene							
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg	-	-	-	-	-	-	-4 236 855
Forsikringsrelaterte driftskostnader							
Salgskostnader	38 152	2 847	38 280	1 931	15 631	96 841	101 680
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader	40 657	17 064	47 344	2 180	18 347	125 592	180 924
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	78 809	19 911	85 624	4 111	33 978	222 433	282 603
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljene							
Renteinntekter	1 545	695	1 760	83	690	4 773	7 731
Verdienring på investeringer	723	329	824	39	323	2 234	12 126
Realisert gevinst og tap på investeringer	6 704	3 014	7 639	359	2 996	20 712	6 127
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljene	8 973	4 033	10 224	480	4 009	27 719	25 985
Andre inntekter/kostnader							
Resultat før skattekostnad	-2 443	-1 098	-2 783	-131	-1 091	-7 546	54
Skattekostnad	114 955	15 090	-104 721	2 121	77 884	105 350	355 359
Resultat før andre resultatkomponenter	24 689	3 241	-22 491	456	16 727	22 622	86 233
Resultat før andre resultatkomponenter	90 266	11 849	-82 230	1 666	61 157	82 708	269 126
Andre resultatkomponenter							
Aktuarielle gevinst og tap på pensjonsytelser	15 314	6 884	17 449	0,819	6,842	47,308	-1 043
Skatt på andre resultatkomponenter	-3,829	-1,721	-4,362	-0,205	-1,711	-11,827	261
TOTALRESULTAT	90 278	11 855	-82 217	1 666	61 162	82 744	268 344

Note 2: Resultatanalyse (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Grupplivs forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2021	Sum 2020
Finansinntekter & andre inntekter	29 834	13 462	33 993	1 596	13 331	92 217	65 133
Renteresultat	29 834	13 462	33 993	1 596	13 331	92 217	65 133
Risikopremie	141 998	27 978	141 324	7 216	60 426	378 942	389 174
Erstatninger	50 452	12 973	279 993	5 031	-15 191	333 259	260 978
Netto gjenforsikring	3 095	-43	-21 880	1 473	7 595	-9 760	-2 196
Risikoresultat før andre avsetninger	88 451	15 047	-116 789	7 12	68 022	55 443	130 392
Kursreguleringsfond	-	-	-6 900	-	-	-6 900	20
Tilleggsavsetning	-	-	-1 132	-	-	-1 132	282
Risikoresultat inkl andre avsetninger	88 451	15 047	-108 757	7 12	68 022	63 475	130 090
Administrasjonspremie netto	75 479	6 492	65 295	3 924	30 509	181 699	208 161
Andre inntekter	-	-	-	-	-	-	238 971
Administrasjonsavsetning	-	-	9 627	-	-	9 627	4 390
Driftskostnader	78 809	19 911	85 624	4 111	33 978	222 433	282 603
Administrasjonsresultat	-3 330	-13 419	-29 957	-187	-3 468	-50 361	160 139
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	114 955	15 090	-104 721	2 121	77 884	105 330	355 363
Aktuarielle gevinster og tap på pensjon	-15	-7	-17	-1	-7	-47	1 042
Totalresultat før skatt	114 970	15 097	-104 703	2 122	77 891	105 377	354 323

2021 Tilgang / avgang	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	25 693	31	6 826	-	7 143
Antall i avgang	22 913	50	5 751	115	5 076
Nytegnet premie pr bransje	20 000	-	9 000	-	5 500

2020 Tilgang / avgang	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	11 972	35	3 655	-	4 263
Antall i avgang	9 890	30	2 910	156	2 443
Nytegnet premie pr bransje	16 150	1 800	7 715	-	3 673

Note 3: Andre forsikringsrelaterte inntekter

Under andre forsikringsrelaterte inntekter er i 2020 provisjonsinntekter knyttet til investeringsvalgportefølje fram til overdagelse, i tillegg til engangseffekter som følge av salg og avvikling av pensjonsporteføljen.

Note 4: Spesifikasjon av forsikringsrelaterte driftskostnader (beløp i tusen)

Salgskostnader	Note	31.12.21	31.12.20
Provisjoner		81 021	95 549
Øvrig salgskostnad		2 670	2 634
Reklame og merkekostnader		5 567	3 496
		<u>89 258</u>	<u>101 680</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	5,7	77 571	90 013
Lokalkostnader		6 973	8 114
IT kostnader		26 608	33 100
Honorarer og leide tjenester		8 762	13 547
Diverse kontorkostnader		7 225	10 460
Nedskrivning system under utvikling		2 000	20 925
Avskrivninger	12	4 036	4 764
		<u>133 175</u>	<u>180 923</u>
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		<u>222 433</u>	<u>282 602</u>
Provisjon omfatter kun provisjon til eksternt distribusjonskorps.	=		
Antall ansatte ved årsskiftet		55	58
Antall årsverk ved årsskiftet		90	82
Gjennomsnitt antall årsverk i året		86	88
<u>Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)</u>			
Lovpålagt revisjon		556	454
Skatterådgivning		-	-
Andre tjenester utenfor revisjonen		-	-
		<u>556</u>	<u>454</u>

Note 5: Bundne midler

Pr 31.12.21 hadde selskapet kr. 2 236' i bankinnskudd skattetrekk.

Note 6: Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (beløp i tusen)

Selskapsledelse	Lønn	Opptjente pensjonsrettigheter- innbetalt innskuddspensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Vegar Styve, konsernsjef (formelt ansatt i Frende Holding)	2 437	1 117	-	226
Andre ledende ansatte				
Erik Bjordal**	1 735	444	-	221
Elin Sture Næss**(daglig leder Frende Liv)	1 478	350	-	234
Tor Olav Langeland*(daglig leder Frende Skade)	1 747	498	-	233
Hallvard Natvik*	1 608	436	-	247
Marius Fredheim	1 483	321	-	222
Anne Therese Vonheim*	1 417	291	-	239

* Formelt ansatt i Frende Skade

**Formelt ansatt i Frende Liv

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe. Konsernsjef er formelt ansatt i Frende Holding.

Vedrørende pensjonsytelser vises til note 8.

Konsernsjef og overnevnte ledende ansatte har avtale om 12 måneders etterlønn ut over oppsigelsestiden på 6 måneder ved oppsigelse fra selskapets side.

Styret	Honorar mottatt fra selskapet	Honorar mottatt i morselskap	Honorar mottatt i søsterselskap
Vegar Styve, styrets leder	21		21
Anne Grøthe Knudsen	17		
Knut Ravnå (til 30.06.21)	17		
Kjersti Norheim (fra 01.07.21)	18		
Siljan Osa (ansattrepresentant)	17	171	

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende Livsforsikring AS eller andre selskaper i konsernet.

Medlemmer av konsernets Risiko og Revisjonsutvalg har mottatt kr. 25 000 i honorar i 2021. Medlemmer har i 2021 vært Jan Erik Kjerpeseth, Geir Bergskaug og Anne-Grøthe Knudsen

Note 7: Skattekostnad (beløp i tusen)

	31/12/21	31/12/20	
Årets skattekostnad fordeler seg på:			
Betalbar skatt i balansen	22 614	87 205	
For mye/ for lite avsatt skatt tidligere år	-1 359	-	
Sum betalbar skatt	21 255	87 205	
Endring utsatt skattefordel	1 378	-1 233	
Sum skattekostnad	22 633	85 972	
Beregning av årets skattegrunnlag:			
Totalresultat før skatt	105 377	354 315	
Permanente forskjeller:			
Ikke fradragsberettigede kostnader	-	-	
Realisert/ urealisert under fritaksmetoden	-9 408	-10 426	
Avsetning risikoutjevningsfond	-	-	
Endring midlertidige forskjeller	-5 513	4 930	
Årets skattemessige overskudd (underskudd)	-	-	
Grunnlag betalbar skatt	90 457	348 819	
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	21 255	87 205	
For mye avsatt skatt tidligere år	1 359	-34	
Skattevirkning av konsernbidrag	-	-5 375	
Betalbar skatt i balansen	22 614	81 796	
Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler			
	31/12/21	Endring 2021	31/12/20
Varige driftsmidler	-	-	-
Pensjonsforpliktelser	-	-	-
Avsetning kostnad	-	-7 400	-7 400
Urealisert verdiendring finansielle eiendeler (selskapsporteføljen)	16 433	-2 638	13 796
Tbf sikkerhetsavsetning 01.01.2016	3 623	604	4 226
Gevinst og tapskonto	16 128	3 921	20 049
	36 184	-5 513	30 671
Utsatt skatt (25 %)	-9 046	1 378	-7 668
Effektiv skattesats fremkommer som følger			
	31/12/2021	31/12/2020	
Resultat før skattekostnad	105 377	354 315	
Beregnet skattekostnad basert på nominell sats	26 344	88 579	
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-2 352	-2 606	
For lite / mye kostnadsført tidligere år	-	-	
Avvik driftsmidler	-	-	
Skattekostnad	23 992	85 972	

Note 8: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Livsforsikring AS (beløp i tusen)

Ytelsesplan i usikrede ordninger

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G.

Selskapet har også avtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift.

Den usikrede driftsordningen omfatter totalt 3 personer

Aktuarielle beregninger

Alle pensjonsordningene er behandlet etter IAS 19R. Det vil si at estimatavvik umiddelbart amortiseres og føres mot utvidet resultat. Aktuarberegningene er utført av aktuarer i NIP.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Per 31.12.2021 hadde selskapet 55 ansatte. Det er betalt totalt kr 3 447 i innskuddspremie for 2020.

Netto pensjonskostnad	2021	2020
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	583,802	500
Netto rentekostnader	104,251	107
Avkastning på pensjonsmidler	-	0
Periodisert arbeidsgiveravgift/ finansskatt	131,418	116
Netto resultatført pensjonskostnad	<u>819,471</u>	<u>723</u>
Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger	2021	2020
Pensjonsforpliktelse 01.01	7 304	5 537
Resultatført pensjonskostnad	819	723
Estimatavvik ført mot utvidet resultat	-47	1043
Netto pensjonsforpliktelse	<u>8 076</u>	<u>7 304</u>
Samlet pensjonsforpliktelse balanseført	<u>8 076</u>	<u>7 304</u>
Økonomiske forutsetninger:	31/12/21	31/12/20
Forventet avkastning på fondsmidler	1,90%	1,70%
Diskonteringsrente	1,90%	1,70%
Årlig lønnsvekst	2,75%	2,25%
Årlig økning i G	2,50%	2,00%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0%/ 1,5%	0%/ 1,5%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%
Finansskatt	5,00%	5,00%
Aktuarielle forutsetninger:		
Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8 %	0-8 %
Uttakstilbøyelighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i. a.	i. a.
Lineær opptjening		
Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU

Note 9: Finansielle eiendeler (beløp i tusen)

	Kollektiv porteføljen			
	31/12/21		31/12/20	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	259 358	258 860	191 395	197 379
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	147 753	147 753	124 172	124 172
Obligasjoner, rentefond	629 958	629 958	612 390	612 390
Eiendomsfond	215 313	215 313	120 491	120 491
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	4 072	4 072	5 072	5 072
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	997 095	997 095	862 125	862 125
Sum finansielle eiendeler kollektiv portefølje	1 256 453	1 255 955	1 053 520	1 059 504
	Selskapsporteføljen			
	31/12/21		31/12/20	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	99 862	99 670	127 213	131 191
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	56 890	56 890	82 533	82 533
Obligasjoner, rentefond	242 555	242 555	407 035	407 035
Eiendomsfond	82 903	82 903	80 086	80 086
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	1 568	1 568	3 371	3 371
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	383 916	383 916	573 025	573 025
Sum finansielle eiendeler selskapsportefølje	483 778	483 587	700 238	704 216
	Totalt			
	31/12/21		31/12/20	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	359 219	358 530	318 608	328 570
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	204 643	204 643	206 705	206 705
Obligasjoner, rentefond	872 513	872 513	1 019 425	1 019 425
Eiendomsfond	298 216	298 216	200 577	200 577
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	5 639	5 639	8 443	8 443
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	1 381 011	1 381 011	1 435 150	1 435 150
Sum finansielle eiendeler	1 740 231	1 739 541	1 753 758	1 763 721

Note 9 Finansielle eiendeler fortsetter (beløp i tusen)**Kollektiv / Selskapsporteføljen****31/12/21****Aksjefond**

Nordea 1 Emerging Stars Ec. Fund	4 840
Nordea Nordic Small Cap Growth	19 345
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	34 752
Nordea 2 Global Opp. Eq Fund	15 702
Nordea1-Global Climate and Env BI	6 530
AKO Global Long-Only	15 864
Ardevora Global Long-only Equity	11 560
SGA Global Equity Growth Fund Class	12 005
Genesis Emerging Markets Investment Company	7 967
Storebrand Global ESG Pluss Valutasikret	15 791
Storebrand Aksje innland	6 926
DnB Grønt Norden	14 463
Derivater	407
Kempen Global Small Cap	5 384
Danske Bank Aksjefond	8 572
Diverse mindre investeringer	24 535
	<u>204 643</u>

Pengemarkedsfond / Obl. fond

Pareto Fond	19 469
Alfred Berg Nordic High Yield	31 942
Danske Invest Euro High Yield Oblig	18 060
DNB High Yield	15 348
DnB Global High Grade	23 860
DNB Low Carbon Credit E	70 581
	<u>179 260</u>

Eiendomsfond

DEAS	125 079
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	73 442
Union Core Real estate Fund	43 156
Pareto Eiendomsfelleskap	56 539
	<u>298 216</u>

Rentepapirer

Rentepapirer til virkelig verdi	693 238
Rentepapirer til amortisert kost	359 234
	<u>1 052 472</u>

Bankinnskudd	<u>5 639</u>
--------------	--------------

Sum finansielle eiendeler	<u>1 740 231</u>
----------------------------------	-------------------------

Virkelig verdi for fondene er fondskurser per 31.12.21.
Selskapsporteføljen og kollektiv porteføljen har felles forvaltning.

Note 9 Finansielle eiendeler fortsetter

Sektor	31/12/21
Stat- / statsgaranterte	2,9 %
Boligkredittforetak	9,3 %
Kommune / fylke	6,3 %
Bank / Finans	39,6 %
Industri	41,9 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31/12/21
AAA	8,9 %
AA	19,2 %
A	41,2 %
BBB	21,6 %
BB	1,1 %
B	0,7 %
CCC eller lavere	0,2 %
Ikke ratet	7,1 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31/12/21
Sparebanken Øst	3,2 %
Sparebank 1 Østlandet	2,9 %
Sparebank 1 SR Bank ASA	2,6 %
Sparebank 1 SMN	2,4 %
Entra Asa	2,3 %
Danske Bank A/S	2,3 %
Sparebanken Sor	2,2 %
BN Bank Asa	2,1 %
Ferde As	2,1 %
Sparebanken More	1,8 %
Sum	23,7 %

Note 9 Finansielle eiendeler fortsetter

Netto inntekter finansielle instrumenter	31/12/2021	31/12/2020
Renteinntekter/ omkostninger bankinnskudd/valutatap	241	-1 435
Verdiendring aksjefond	9 029	20 873
Realisert gevinst / tap aksjefond	24 702	6 447
Renter obligasjoner holdt til forfall	6 053	5 899
Nedskrivning obligasjoner holdt til forfall	-740	-578
Renter på rentefond / obligasjoner	10 674	12 860
Realisert gevinst/ tap obligasjoner holdt til forfall	4 296	2 883
Verdiendring rentefond/ obligasjoner	-13 750	440
Realisert gevinst / tap rentefond	16 417	9 973
Verdiendring derivater	-2 031	2 080
Realisert gevinst/ tap derivater	3 137	-2 222
Verdiendring eiendomsfond	34 367	7 554
Realisert gevinst / tap eiendomsfond	7 316	305
Sum inntekter finansielle instrumenter	99 711	65 079
Fordelt i resultatet:		
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	71 992	39 094
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	27 719	25 985
	99 711	65 079

	31/12/2021		31/12/2020	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Selskapsporteføljen / Kollektivporteføljen				
Obligasjoner holdt til forfall- a mortisert kost	359 219	358 530	318 608	328 570
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	1 381 011	1 381 011	1 435 150	1 435 150
- Herav fair value option	1 381 011	1 381 011	1 435 150	1 435 150
	1 740 231	1 739 541	1 753 758	1 763 721

Verdsettelsesteknikker finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Kategori	Selskapsporteføljef/ Kollektivporteføljef
I	388 951
II	693 844
III	298 216
	1 381 011
I	28%
II	50%
III	22%
	100%

- I Kvotepriser i aktive markeder
- II Verdsettelsesteknikker (observerbar input)Kategori omfatter instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte eller indirekte observerbar. Obligasjoner er klassifisert på dette nivå.
- III Verdsettelsesteknikker (ikke observerbar input)Eiendomsporteføljen er klassifisert under dette nivå og verdsettes ved direkte avkastningsmetode.

Note 9 Finansielle eiendeler fortsetter

Klassifisering av finansielle instrumenter

EIENDELER	Virkelig verdi over resultatet	Amortisert kost	Lån og fordringer	Ikke finansielle eiendeler/gjeld	Sum
Eiendeler i selskapsporteføljen					
Aksjer og andeler	56 890				56 890
Renteplasseringer	242 555	99 862			342 417
Eiendomsfond	82 903				82 903
Plasseringsmidler bank	1 568				1 568
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring			885		885
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforetninger			19 218		19 218
Fordring på konsernselskap			13 500		13 500
Andre fordringer			3 787		3 787
Anlegg og utstyr				24 572	24 572
Utsatt skattefordel					0
Kasse, bank			33 259		33 259
Eiendeler i kundeporteføljen					
Investeringer i kollektivporteføljen					
Aksjer og andeler	147 753				147 753
Renteplasseringer	629 958	259 358			889 315
Eiendomsfond	215 313				215 313
Plasseringsmidler bank	4 072				4 072
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen				67 069	67 069
Sum eiendeler	1 381 011	359 219	70 648	91 641	1 902 520
GJELD					
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfaste forpliktelser					
Premiereserve				571 977	571 977
Tilleggsavsetning				4 660	4 660
Kursreguleringsfond				-	0
Erstatningsavsetning				597 445	597 445
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten				37 788	37 788
Forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser				8 076	8 076
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring				25 559	25 559
Betalbar skatt				22 614	22 614
Forpliktelse ved utsatt skatt				9 046	9 046
Konsemgjeld				5 488	5 488
Andre forpliktelser				10 262	10 262
Avsatt utbytte				-	0
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter				32 199	32 199
Sum gjeld	-	-	-	1 325 114	1 325 114

Note 10: Risikostyring

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko består av risikoen for at fremtidig, definert hendelse som selskapet har forpliktet seg til å yte økonomisk vederlag for, inntreffer. Innen livsforsikring er de vesentlige forsikringsrisikoer knyttet til dødsfall og uførhet.

Selskapets forsikringsvirksomhet omfatter personforsikring og gruppeliv.

Innskuddspensjon er pensjonsavtaler der det enkelte medlem bærer den finansielle risikoen. Forsikringsrisiko omfatter dekning for innbetalt beløp fram til nådd pensjonsalder.

Forsikringsrisiko overvåkes gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Risiko reduseres også via reassuranseavtaler i form av kvotekontrakter.

For å redusere forsikringsrisiko ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risikoprodukter en helsevurdering av forsikrede.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammer for den strategiske aktivaallokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av

endringer i markedsrentene. Frende styrer renterisikoen gjennom rammer knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2021 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 1,8 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instruments vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittrisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammer knyttet til renteporteføljenes kreditturasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte motparter, rammer knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2021 omlag 4,9 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med investering i nordiske høyrente obligasjoner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift. Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin investeringsportefølje

består utelukkende av likvide papirer og fondsplasseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov. Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Kreditrisiko forsikringsvirksomheten

Aldersfordeling fordringer forsikring	Sum	Ikke forfalt	< 30 dager	30-90 dager	> 90 dager
Fordringer, direkte forsikring	885	618	267	-	-

Maksimal kreditteksponering for selskapet utgjør bokført verdi av alle finansielle eiendeler unntatt eiendeler som ligger i særskilt investeringsportefølje.

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31/12/21	31/12/20
10% fall i kurs aksjefond	-20 264	-19 899
1%-poeng stigning i rentenivå	-17 014	-18 077

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Sensitivitetsanalysen er gjort kun for selskaps-/ kollektivporteføljen ettersom endringer i rente og kurs på fond i investeringsvalgporteføljen nøytraliseres ved avsetning til kundefond.

Note 11: Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	31/12/21	31/12/20	31/12/19	31/12/18	31/12/17
Kapitalavkastning	1,95%	2,24%	3,96%	1,54%	3,11%

Beregnet avkastning er beregnet ved bruk av Modifisert Dietz- metode.

Note 12: Konsernmellomværende (beløp i tusen)

	31/12/21	31/12/20
Fordring Frende Holding AS	13 500	35 000

Note 13: Varige driftsmidler (beløp i tusen)

	Eiendom	IT utstyr	IT system	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.21	4 174	8 414	188 821	7 278	208 687
Tilgang	-	814	18 008		18 822
Avgang					-
Tap ved avgang					-
Akkumulerte nedskrivninger			75 758		75 758
Akkumulerte avskrivninger			111 956	7 278	127 177
Bokført verdi 31.12.21	3 338	2 118	19 115	-	24 572
Årets nedskrivning	-	-	2 000	-	2 000
Årets avskrivning	209	711	2 981	136	4 036
Forventet økonomisk levetid	20 år	3 år	5 år	5 år	
Avskrivningssats	5%	33%	20%	20%	

IT system er kjøpte systemer tilpasset virksomheten.

Systemene avskrives lineært regnskapsmessig og skattemessig, over antatte økonomiske levetid.

Som følge av endring i teknologiske og økonomiske rammebetingelser er det foretatt nedskrivning av verdi på aktivert andel av system som er vurdert uten verdi, eller verdi er lavere enn bokført på balansetidspunktet. Rest aktivert knyttet til systemprosjekt under utvikling er nedskrevet i 2021 med MNOK 2. Bokført verdi etter nedskrivning vurderes å være reell.

Note 14: Resultat per aksje (beløp i tusen)

Resultat per aksje	31/12/21	31/12/20
Totalresultat	82 744	268 344
Snitt antall aksjer	1 750	1 750
Resultat per aksje (kroner)	47,28	153,34

Antall aksjer 01.01	1 750	1 750
Antall aksjer 31.12	1 750	1 750

Note 15: Aksjonærer (beløp i tusen)

Aksjekapitalen på kr. 175.000.000 består av 1.175.000 aksjer á kr. 100. Frende Holding AS eier 100 % av aksjene i Frende Livsforsikring AS pr. 31.12.21. Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre utstedelse av nye aksjer. Alle aksjer har lik stemmerett.

Konsernregnskap for Frende Holding konsern er tilgjengelig på frende.no

Note 16: Kapitalkrav (beløp i tusen)

I Solvens II balansen verdsettes eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi.

Forsikringsforpliktelser i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

Forsikringsforpliktelser i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, samt nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet. Premiereserver i Liv utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

	Solvens II balanse 31.12.2021	Solvens II balanse 31.12.2020
Sum eiendeler solvens II balansen	1 877 174	1 906 936
Beste estimat inkl risikomargin		
forsikringsforpliktelser forpliktelser	1 151 210	932 505
Utsatt skatt forpliktelser	16 579	26 157
Andre forpliktelser	110 824	139 643
Sum gjeld solvens II balansen	1 278 613	1 098 305
Fradrag for forventet utbytte/konsemdbidrag	-	262 625
Basiskapital 1	554 102	483 503
Risikoutjevningfond	44 459	62 503
Basiskapital 2	44 459	62 503
Ansvarlig kapital under Solvens II	598 562	546 006
	Solvenskapitalkrav	Solvenskapitalkrav
Operasjonell risiko	21 452	20 070
Markedsrisiko	281 539	242 841
Motpartsrisiko	3 315	6 349
Forsikringsrisiko	184 843	161 770
Diversifiseringseffekter	-95 217	-85 217
Risikoreducerende effekter av utsatt skatt	-16 579	-26 157
Kapitalkrav	379 353	319 655
Solvensmargin	158%	171%
Minstekapitalkrav	166 305	143 731
Margin minstekrav	353%	356%

Note 17: Forsikringsmessig avsetninger i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjons-forsikring	Gruppelivs-forsikring	Ulykkes-forsikring	Andre skadebransjer	Sum 2021
Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger						
Inngående balanse	515	20 143	5 474	2 410	17 774	46 315
<i>Resultatførte endringer</i>						
Netto resultatførte endringer	622	24 416	-2 043	-1 082	-1 158	20 755
Utgående balanse	1 136	44 558	3 432	1 327	16 616	67 070
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse	1 136	44 558	3 432	1 327	16 616	67 070
Premiere reserve						
Inngående balanse	-	469 007	-	-	-	469 007
- herav ikke opptjent premieinntekt	-	-	-	-	-	-
<i>Resultatførte endringer</i>						
Netto resultatførte endringer	-	102 970	-	-	-	102 970
Overførte premiereserver	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	-	571 977	-	-	-	571 977
- herav ikke opptjent premieinntekt	-	-	-	-	-	-
Erstatnings avsetning						
Inngående balanse	59 458	251 917	38 411	23 841	120 223	493 850
Netto resultatførte endringer	9 288	137 711	-1 069	38	-42 373	103 595
Overført erstatningsavsetning	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	68 747	389 628	37 342	23 879	77 849	597 445
Tilleggsavsetning						
Inngående balanse	-	5 792	-	-	0	5 792
Netto resultatførte endringer	-	-1 132	-	-	0	-1 132
Overført tilleggsavsetning	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	-	4 660	-	-	0	4 660
Kursreguleringsfond						
Inngående balanse	-	6 900	-	-	-	6 900
Netto resultatførte endringer	-	-6 900	-	-	-	-6 900
Utgående balanse	-	-	-	-	-	-
Øvrig avsetning						
Inngående balanse	-	28 161	-	-	-	28 161
- herav administrasjonsreserve	-	28 161	-	-	-	28 161
Netto resultatførte endringer	-	9 627	-	-	-	9 627
Overført administrasjonsavsetning	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	-	37 788	-	-	-	37 788
- herav administrasjonsreserve	-	37 788	-	-	-	37 788
Sum forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfaste	68 747	1 004 054	37 342	23 879	77 850	1 211 870

Note 18: Andre forpliktelser (beløp i tusen)

	31/12/21	31/12/20
Leverandørgjeld	2 083	785
Forskuddstrekk	1 891	2 627
Offentlige avgifter	4 631	4 518
Annen gjeld	1 658	11 387
Sum	10 262	19 317
Avsatt utbytte til morselskap Frende HoldingAS	-	268 000

Note 19: Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	31/12/21	31/12/20
Påløpt arbeidsgiveravgift/finansskatt	840	871
Feriepenger	4 491	5 065
Bonus	3 993	3 113
Skyldig provisjon	6 749	11 386
Avsatt merverdiavgift	-	2 088
Avsetninger for øvrige forpliktelser	16 126	106
Sum	32 199	22 629

Note 20: Mellomværende reassurandør

	31/12/21	31/12/20
Fordring på reassurandør innen livsforsikring	19 218	25 678
Sum fordring på reassurandør	19 218	25 678
Gjenforsikringsandel av premier	25 559	-
Sum gjeld til reassurandør	25 559	-

Reassuransemellomværende gjøres opp i mars 2022.

Note 21: Usikre forpliktelser

Det er knyttet en betinget forpliktelse til kjøpesumjusteringer fram i tid dersom forutsetninger lagt til grunn i avtale om porteføljeoverdragelse pensjonsportefølje endres vesentlig fem år etter avtalen er inngått.

Forpliktelsen er ved balansetidspunktet vurdert i samsvar med standard for regnskapsføring av usikrede forpliktelse og betingede eiendeler. Og ut fra sannsynlighetsvurdering er estimert en forpliktelse på MNOK 15 per 31.12.21.

Note 22: Forvaltnings- og adm. tjenester

Frende Livsforsikring yter administrative tjenester for Frende Holding. Det er fakturert honorar for adm. tjenester for 2021 på kr 54 450.

Note 23: Hendelser etter balansedagen

Russlands invasjon av Ukraina den 24. februar har ført til en kraftig reaksjon i de globale finansmarkedene. Frende Livs forsikringsvirksomhet har ingen direkte eksponering til Ukraina eller Russland, men finansavkastningen vil bli påvirket av den fremtidige utviklingen i internasjonal økonomi.

Til generalforsamlingen i Frende Livsforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Frende Livsforsikring AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Frende Livsforsikring AS' revisor sammenhengende i 15 år fra valget på generalforsamlingen i 2007 for regnskapsåret 2007.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 - Sandviken, NO-5835 Bergen

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - Frende Livsforsikring AS

Sentrale forhold ved revisjonen

Howdan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av forsikringsforpliktelse

Vi har fokusert på beregningen av forsikringsforpliktelse fordi det er vesentlige estimater i regnskapet. Estimatenes innebærer komplekse vurderinger av sannsynligheten for at forsikrede hendelser inntreffer, og usikkerhet knyttet til hvorvidt avsetningene er tilstrekkelig til å dekke de totale forpliktelsene overfor forsikringstakerne. Små justeringer av forutsetningene kan ha vesentlig betydning for størrelsen på estimatene.

Beregningen av forsikringsforpliktelse vil i stor grad avhenge av god datakvalitet i forsikringssystemet og anvendelse av forutsetninger som er i tråd med regulatoriske bestemmelser og hensiktsmessige bransjestandarder.

Se note for regnskapsprinsipper og note 17 til årsregnskapet hvor ledelsen gir en nærmere beskrivelse av forsikringsforpliktelsene.

Ved vår revisjon har vi vurdert og testet utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller som sikrer god datakvalitet i forsikringssystemene som ligger til grunn for beregningen av forsikringsforpliktelsene. Vi undersøkte også om ledelsen hadde etablert effektive kontroller rettet mot datainnhenting, avstemming av forsikringssystemene samt generelle IT-kontroller. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte effektivt.

Vi har gjennomgått og utfordret ledelsens vurdering av verdsettelsen av forsikringsforpliktelsene. Som grunnlag for sine vurderinger har ledelsen blant annet engasjert ekspert (ekstern aktuar). Vi har vurdert den eksterne aktuarens kompetanse, integritet og objektivitet og evaluert de eksterne vurderingene.

Vi vurderte blant annet anvendte modeller, forutsetninger og testet et utvalg av datagrunnlaget. Vi har utført uavhengige kontrollberegninger for et utvalg av forsikringsforpliktelsene og utfordret ledelsens beregninger og sentrale forutsetninger. Vi har også testet et utvalg erstatningssaker. Vi har benyttet våre egne aktuarer i deler av dette arbeidet. Kontrollberegningene viste ikke avvik av betydning, og vi fant at sentrale forutsetninger og modeller var i tråd med bransjestandarder, regulatoriske bestemmelser og var anvendt konsistent.

Vi har også vurdert og kommet til at informasjonen i notene om forsikringsforpliktelsene er tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og

(2)

Uavhengig revisors beretning - Frende Livsforsikring AS

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

(3)

Uavhengig revisors beretning - Frende Livsforsikring AS

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Bergen, 24. mars 2022
PricewaterhouseCoopers AS

Jon Haugervåg
Statsautorisert revisor